
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היסטוריה צבאית - 39816

תאריך עדכון אחרון 01-09-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופסור אלון קדיש

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: akadish64@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א 1530-1600

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס מתודולוגי לתלמידי מחקר בהיסטוריה צבאית. בקורס יעשה שימוש במקרי בוחן ויתמקד בהיבטים יישומיים של התחום. מקרי הבוחן העיקריים יהיו משתי מלחמות העולם ומהיסטוריה צבאית ישראלית.

מטרות הקורס:

ניתוחם של הסוגיות המתודולוגיות העיקריות בחקר ההיסטוריה הצבאית בכלל והישראלית בפרט. עיון באפשרויות יישומן של תובנות מחקריות ובמגבלותיהן.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לזהות מקורות ראשוניים לחקר ההיסטוריה הצבאית.
2. לשקלל ולנתח מקורות ראשוניים ומשניים.
3. לשחזר מציאות היסטורית צבאית על כל מורכבותה.
4. לגזור תובנות כלליות ולהגדיר נושאים למחקר המשך מתיאורים פרטניים.
5. להשוות תובנות ממקרי בוחן שונים.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: דיון בכיתה, קריאת ביבליוגרפיה ודיון קבוצתי בעבודות במהלך כתיבתן.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מעמדה של ההיסטוריה הצבאית בחקר ההיסטוריה.
2. המלחמה המתועשת והשפעתם של הטכנולוגיה והמשק.
3. הגות צבאית.
4. סוגי צבאות וסוגי מלחמות מאז התיעוש.
5. השימוש בהיסטוריה צבאית בהכשרה צבאית ובאומנות הצבא.
6. היסטוריה ותיאוריה צבאית.
7. היסטוריה, מורשת ופיתוח אתוס צבאי.
8. כתיבתה של היסטוריה רשמית צבאית ותרומתה.
9. מחקר היסטורי של המנהיגות הצבאית.
10. הקשר בין תאוריה, בנין הכוח הצבאי, הכשרתו, ציודו והפעלתו.
11. סוגי המקורות הראשוניים בחקר ההיסטוריה הצבאית.
12. חשיבותה של המורכבות בהערכת מצב מתמשכת.
13. המעבר ממקרי בוחן להכללות והשימוש בהכללות בבחינתם של מקרי בוחן.
14. אפנות בהיסטוריה צבאית.
15. מלחמה, צבא וחברה.

16. זיכרון והנצחה ממלכתית.
17. השפעות גאוגרפיות ודמוגרפיות

חומר חובה לקריאה:

יואב גלבר, היסטוריה, זיכרון ותעמולה הדיסציפלינה ההיסטורית בעולם ובארץ תל אביב: עם עובד, 2007.
עזר גת, התפתחות המחשבה הצבאית במאה העשרים פולר, לידל הארט, דואה ומודרניסטים אחרים, צה"ל-הוצאת "מערכות"/משרד הביטחון-ההוצאה לאור, 2002.
מקורות המחשבה הצבאית המודרנית, צה"ל-הוצאת "מערכות"/משרד הביטחון-ההוצאה לאור, 2000.
מרטין ון קרפלד, מלחמה ותחזוקה הלוגיסטיקה מוואלנשטיין עד פטון, משרד הביטחון-ההוצאה לאור, 1983.
ג'ורג' ל. מוסה, הנופלים בקרב עיצובו מחדש של זכרון שתי מלחמות העולם, תל-אביב: עם עובד, 1993.
ג'ון קיגן, תולדות הלחימה, תל-אביב: דביר, 1996.
אילנה שמיר, הנצחה וזכרון דרכה של החברה הישראלית בעיצוב גופי הזכרון, תל-אביב: עם עובד, 1996.

חומר לקריאה נוספת:

יוסי כץ, לב ואבן סיפורה של המצבה הצבאית בישראל 1948-2006, משרד הביטחון-ההוצאה לאור, 2007.
מעוז עזריהו בשיתוף מנשה שני, במותם ציוו אדריכלות בתי הקברות הצבאיים בישראל-השנים הראשונות, משרד הביטחון, 2012.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הקורס ילמד ביד יצחק בן-צבי, רחוב אברבנאל 12, ירושלים.